

24 אפריל, 2018
ט' אייר, תשע"ח
002292

לכבוד
ראשי הרשויות המקומיות

שלום רב,

**הנדון: פעילויות "ערי הילדים והנוער" -
שילוב אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים**

בימים אלו, בהם כולנו נערכים לפעילויות הקיץ לילדים ו לנוער, אני מבקש לפנות אליכם אישית ולהעביר אליכם את המלצות משרד החינוך לשילוב ילדים ונוער עם צרכים מיוחדים בכל פעילויות הקיץ.

כמי שעומדים בראש הקהילות היישוביות, חובתנו ואחריותנו לפעול מתוך עקרון מנחה של שוויון הזדמנויות שיאפשר השתלבותם של ילדים ונוער עם צרכים מיוחדים, במהלך שנת הלימודים ובמסגרת פעילויות הקיץ כאחד. השתלבותם של תלמידים עם צרכים מיוחדים במגוון הפעילויות מהווה פלטפורמה נוספת להעמקת החינוך לסובלנות וקבלת האחר.

מצורפים בזאת:

- מצגת הנחיה בנושא.
- מסמך המרחיב את העקרונות המנחים

בברכה,

שלומי לנגר

ראש המועצה המקומית אורנית
יו"ר ועדת נוער במרכז השלטון המקומי

העתק:

חיים ביבס – ראש עיריית מודיעין מכבים רעות ויו"ר מרכז השלטון המקומי
שלמה דולברג – מנכ"ל מרכז השלטון המקומי
מיכל מנקס – סמנכ"ל חינוך וחברה, מרכז השלטון המקומי
הדר אליהו – מנהלת מחלקת נוער וצעירים, מרכז השלטון המקומי
חגי גרוס – מנהל מינהל חברה ונוער, משרד החינוך
רותי שלוסברגר – יו"ר איגוד מנהלי מח' נוער, מנהלת מחלקת נוער, עיריית חולון
אבי קמינסקי – יו"ר איגוד מנהלי מח' חינוך, סמנכ"ל חינוך, תנו"ס ורווחה בעיריית הוד השרון

מדינת ישראל

משרד החינוך

השתלבותם של תלמידים עם מוגבלות במגוון פעילויות – "קיץ לילדים ולנוער" – תשע"ח

שוויון הזדמנויות, ועשייה המאפשרת את השתלבותם של תלמידים עם מוגבלות בכל הפעילויות, הינו עיקרון מנחה בעת התכנון וההערכות בכלל, ובעת גיבושה של תכנית " קיץ אחר".

מתוקף חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, זכאי כל תלמיד עם מוגבלות, להתאמות בתחום הנגישות אשר יאפשרו לו למצות את יכולותיו, ללמוד ולקחת חלק בכל פעילויות המוסד החינוכי, ככל שאר התלמידים, באופן שוויוני, מכבד, עצמאי ובטיחותי (חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, 1998, ותיקון לחוק, "פרק הנגישות" 2005).

נגישות מוגדרת בחוק כ: "אפשרות הגעה למקום, תנועה והתמצאות בו, שימוש והנאה משירות, קבלת מידע הניתן או המופק במסגרת מקום או שירות או בקשר אליהם, שימוש במתקניהם והשתתפות בתכניות ובפעילות המתקיימת בהם, והכל באופן שוויוני, מכובד, עצמאי ובטיחות".

אדם עם מוגבלות מוגדר בחוק: "אדם עם לקות פיסית, נפשית או שכלית לרבות קוגניטיבית, קבועה או זמנית, אשר בשלה מוגבל תפקודו באופן מהותי בתחום אחד או יותר מתחומי החיים העיקריים".

השתלבותם של תלמידים עם מוגבלות במגוון הפעילויות מהווה הזדמנות נוספת להעמקת החינוך הערכי, בו אנו עוסקים בתהליך החינוכי במהלך השנה.

עקרונות מנחים והמלצות לקראת חופשת הקיץ ובמהלכה:

- השתתפות נציג חינוך מיוחד (מנהלת מתי"א/מי מטעמו/היוועצות עם מפקחת לחינוך מיוחד) בוועדה יישובית לתכנון תכנית הקיץ הרשותית בכלל ובפרט במסגרת "ערי הילדים והנוער".
- השתתפות רכז נגישות ונציגות הורים בוועדה יישובית לתכנון תכנית הקיץ הרשותית בכלל ובפרט במסגרת "ערי הילדים והנוער".
- במסגרת נציגות הנוער השותפה בתכנון הפעילויות בתוכנית הקיץ, יש לשתף גם תלמידים עם מוגבלות בגיבוש התכנית "שום דבר עלינו - בלעדינו" [קישור](#)
- יש להיערך לשילובם של התלמידים בפעילויות של בני גילם ולבחון התאמת התכנית בהתייחס ללקויות השונות ולתפקודים השונים.
- הערכות לשילובם של תלמידים עם מוגבלות הלומדים במסגרות חינוכיות מחוץ לשוב.
- הפצת המידע אודות הפעילויות המתקיימות ביישוב גם לבתי"ס לחינוך מיוחד. הדבר יאפשר לצוותים להכין את התלמידים ובני משפחותיהם ולעודדם להשתתף כפרטים וכקבוצה.
- בהפצת המידע ובפרסום יצוינו סוגי ההנגשות
- בפעילויות בהן לא ניתן להנגיש את הפעילות לכלל התלמידים עם מוגבלות, יש להציע במקביל פעילות חלופית מותאמת לאותם תלמידים, תוך מתן אפשרות לתלמידים נוספים ("מהחינוך הרגיל") להשתלב בה.
- שילובם במגוון הטיוולים המתקיימים בתנועות ואירגוני הנוער.
- בפעילויות הכוללות נסיעה באוטובוס יש להיערך במידת הצורך לנסיעה משותפת של תלמידים עם לקויות מוטוריות מורכבות באוטובוסים מונגשים, כך שתתאפשר חוויה משותפת גם במהלך הנסיעה.
- יש לוודא כי כל פעילות ובכל מקום בו תתרחש הפעילות כולל דרכי ההגעה אל מקום הפעילות, יהיו מונגשים לכלל התלמידים. ניתן להיוועץ עם מומחיות התחום במתי"א, ועם רכז נגישות רשותי, מורשה נגישות השירות ועם רכזי מתי"ס (מורשים לנגישות מבנים, תשתיות וסביבה).
- שילוב פעילויות במסגרת מעורבות חברתית
 - יש לדאוג לשילובם של תלמידים עם מוגבלות כפעילים ותורמים.
 - ניתן לקיים התנסות במעורבות החברתית תוך שיתוף פעולה בין תלמידי החינוך הרגיל לתלמידי חינוך מיוחד. חשוב שהמעורבות תבצע עם בני הגיל.
- ביישובים המתכננים טיוולים-יש לפעול בהתאם לעקרונות שפורסמו במסמך, [טיוול מונגש - טיוולים ופעילות חוץ בית-ספרית - השתלבות תלמידים עם מוגבלות](#) (מצ"ב), כולל הערכות ללינה.
- לקיים פעילויות הכנה לצוותים החינוכיים, לתלמידים ולהורים הן בחינוך המיוחד והן לשילוב החינוך המיוחד. בהתאם למתווה במשרד כמופיע באתר [קיץ אחר](#).